

NÁTĚRY A POVRCHOVÁ OCHRANA NOVÝCH ZAŘÍZENÍ, ÚDRŽBA A OPRAVY NÁTĚRŮ

Vypracoval: Ing. Petr Veselý
Specialista NDT

Schválil: Ing. Viktor Stuchlík
Vedoucí oddělení technické podpory

Počet stran: 27
Revize: 0

Střelice květen 2018

List revizí				
Č. revize	Datum	Jméno	Stránky	Předmět změny

OBSAH

1. Úvod	5
1.1 Rozsah.....	5
1.2 Rozdělení, zamýšlené použití a právní ohledy.....	5
1.3 Definice	5
1.3.1 Hlavní definice.....	5
1.3.2 Specifické definice	5
2. Všeobecně.....	5
2.1 Materiály.....	5
2.2 Schválení nátěrů	6
2.3 Dodavatel nátěrů.....	6
2.4 Filozofie údržby nátěrů	6
2.4.1 Stanovení stavu povrchu.....	7
2.4.2 Korozní kritéria.....	7
2.4.3 Tvorba puchýřů na nátěrech	8
2.4.4 Praskání, odlupování a křídovatění.....	8
2.5 Způsoby údržby nátěrů	8
2.5.1 Preventivní čištění.....	8
2.5.2 Oprava poškozených míst.....	9
2.5.3 Částečná obnova nátěrů	9
2.5.4 Kompletní obnova nátěrů	9
3. Volba nátěrového systému	9
3.1 Provozní teplota.....	10
3.2 Kompatibilita se stávajícím nátěrovým systémem.....	10
3.3 Příprava povrchů	10
3.3.1 Příprava povrchů tryskáním	10
3.3.2 Příprava povrchu ručním a mechanickým čištěním	11

3.3.3 Čištění povrchu tryskáním vysokotlakou vodou	11
3.3.4 Příprava povrchu u ocelí pozinkovaných ponorem a neželezných kovů	12
3.4 Nanášení nátěrů.....	12
3.4.1 Požadavky na nanášení nátěru.....	12
3.4.1.1 Stříkání.....	13
3.4.1.2 Natírání štětcem	13
3.4.1.3 Nanášení válečkem	13
4. Nátěrové tabulky a systémy	14
4.1 Všeobecné vlastnosti nátěrů	14
5. Přejímání nátěrů	15
5.1 Znečištění povrchu	15
5.2 Tloušťka suché vrstvy, DFT	15
5.3 Zkoušky míst vynechaných při natírání	15
5.4 Přilnavost.....	16
5.5 Obecné zásady hodnocení kvality povrchových úprav	18
5.6 Záznamy o kontrolách a zprávy.....	19
6. Odstíny barev.....	19
7. Reference	20

DODATKY

DODATEK 1	NÁTĚROVÁ TABULKA.....	23
DODATEK 2	NÁTĚROVÉ SYSTÉMY.....	24

1. Úvod**1.1 Rozsah**

Tento PP uvádí požadavky a doporučení pro úpravu povrchů a vnější nátěry a povrchovou úpravu nových kovových zařízení vystavených atmosférickým podmínkám (bez ohledu na to, že budou izolovány). Dále stanoví požadavky a doporučení pro údržbu a opravy stávajících nátěrových systémů.

U určitých zařízení, kde jiné PP nebo vhodné publikace stanovují konfliktní požadavky, platí přednostně požadavky tohoto dokumentu.

Na základě souhlasu Objednatele lze použít alternativní metody ochrany tam, kde místní podmínky a zkušenosti ukazují, že by byly přijatelné.

1.2 Rozdělení, zamýšlené použití a právní ohledy

Tento PP je určen pro použití v provozních prostorech ČEPRO, a. s. Neřeší problematiku sítě čerpacích stanic EUROOIL.

1.3 Definice**1.3.1 Hlavní definice**

Zhotovitel je strana, která provádí všechny činnosti jako projektování, konstrukční práce, zprostředkování a uvádění do provozu projektu.

Výrobce/dodavatel je strana, která vyrábí nebo dodává zařízení a činnosti k provádění povinností určených Objednatelem.

Objednatel je strana, která zahájila projekt a definitivně platí za provedení a stavbu. Objednatel všeobecně určuje technické požadavky.

1.3.2 Specifické definice

DFT	Dry Film Thickness = tloušťka suché vrstvy; tloušťka suchého nebo vulkanizovaného nátěru nebo ochranného povlaku.
TDFT	Total Dry Film Thickness = celková tloušťka suché vrstvy; tloušťka celého počtu předepsaných vrstev.
WFT	Wet Film Thickness = tloušťka mokré vrstvy; tloušťka netvrzeného nebo mokrého nátěru nebo ochranné vrstvy.
Křídovatění	Vzhled volně přiléhajícího jemného prášku na povrchu nátěru, vznikajícího rozpadem jedné nebo několika složek.
Popraskání	Rozštěpení suchého nátěrového filmu, obvykle v důsledku stárnutí.
Odlupování	Oddělování kousků samotného nátěrového filmu buď od pokladové plochy nebo od předtím provedeného nátěru. Odlupování bývá obvykle předcházeno popraskáním nebo tvorbou puchýřů.
Zařízení	Zařízení opatřované nátěrem je v seznamu dodatku 1 a zahrnuje nádrže, potrubí, ocel. konstrukce apod.

2. Všeobecně**2.1 Materiály**

Veškeré používané barvy a nátěrové hmoty musí být získány od Výrobce schválených Objednatelem.

Všechny materiály musí být dodávány v originálních nádobách výrobce, trvanlivé a čitelně označené s popisem obsahu. To zahrnuje specifikační číslo, odkazové číslo barvy, způsob použití pro který je určen, číslo šarže, datum výroby, datum skladové životnosti, název výrobce nebo uznávanou obchodní značku.

NÁTĚRY A POVRCHOVÁ OCHRANA NOVÝCH ZAŘÍZENÍ, ÚDRŽBA A OPRAVY NÁTĚRŮ

Různé značky nebo typy nátěrových hmot nesmí být navzájem míchány.

Skladování a příprava nátěrů a jiných ochranných materiálů musí být v souladu s pokyny Výrobce.

Vzorky pro zkoušení barev, které mají být použity mohou být Objednatelem odebírány kdykoliv. V případě, že vzorek nevyhoví požadovanému předpisu, Zhotovitel musí odstranit tento nátěr z již natřených ploch a znovu je opatřit nátěrem vyhovujícím předpisu.

Dodatek 1 předepisuje nátěrové systémy pro různé typy zařízení

Nátěrové plány předepsané v dodatku 1 platí bez ohledu, zdali bude zařízení izolováno.

Dodatek 2 předepisuje podrobnosti pro nátěrový systém předepsaný v dodatku 1.

2.2 Schválení nátěrů

Uvažovaný nátěr (nebo řada nátěrů) musí být schválen Objednatelem

2.3 Dodavatel nátěrů

Dodavatel nátěrů musí zodpovídat za:

- Jakost provedení, které musí být prováděny v souladu s tímto PP a jinými návaznými dokumenty, jako předpisy v místě stavby, bezpečnostní pravidla, návazné normy a předpisy, atd.
- Získání záruky od Objednatele, že zařízení je ověřeno jako bezpečné a je k dispozici a že všechny příslušné zkoušky byly dokončeny před zahájením nátěrů.
- Ochranu celého zařízení, konstrukcí a všech ostatních prostor před mechanickým poškozením, poškozením životního prostředí, škodami způsobenými brusnými materiály během pískování, odkapáváním barvy nebo zastříkáním.
- Uzemnění elektrického zařízení.
- Veškerá nezbytná opatření, aby se vyloučilo bránění v práci jiným dodavatelům.
- Údržbu nátěrů do ukončení smlouvy. To zahrnuje i opravy všech škod způsobených třetí stranou.
- Vlastnosti barev a nátěrových hmot získané od výrobce nátěrového materiálu. Tyto charakteristiky budou získány obstaráním zvláštních technických, zdravotních a bezpečnostních údajových listů.
- Zajištění všech nátěrových, ředících a čistících materiálů, náradí, ubytování na stavbě, dopravních služeb, zodpovědného dozoru, nezbytných pro uspokojivé dokončení prací.
- Kontrolu odpadu způsobeného činností dodavatele při provádění nátěrů a ochranných povlaků v souladu se stavebními předpisy a zvláštními požadavky smlouvy.
- Příslušenství, náradí a zařízení v dobrém čistém stavu. Stříkací pistole, štětky, válečky, nádoby s barvou a podobně musí být pravidelně čištěny a budou vhodné pro své použití.
- Pokud není Objednatelem předepsáno jinak, dodávku veškerého nutného zařízení, ochranu vůči počasí, lešení pro natírání, sklad. nádrží, aby se zajistilo, že práce je prováděna podle tohoto PP a schváleného programu.
- Přípravu příslušného pracovního programu, což bude v souladu s programem Objednatele.

2.4 Filozofie údržby nátěrů

Údržba nátěrů sestává ze dvou druhů činnosti:

1. Velkoplošná údržba, která je nutná, protože stávající nátěr je již kompletně znehodnocen nebo rozrušen a je narušena technická integrita nebo bezpečnost

NÁTĚRY A POVRCHOVÁ OCHRANA NOVÝCH ZAŘÍZENÍ, ÚDRŽBA A OPRAVY NÁTĚRŮ

zařízení. V takovém případě opravu jednotlivých míst poškození nátěru nelze ekonomicky zdůvodnit a jediným řešením je nanést nový nátěrový systém.

2. Provádění oprav poškozeného nátěru v místech koroze, stárnutí nátěru atd.

Pro obnovu nátěrů čistě jen z hlediska dobrého vzhledu, nelze v kontextu tohoto PP nalézt zdůvodnitelné kritérium.

Pro určení jak a do jaké míry má být nátěr opravován, je nutno ohodnotit následující:

- rozsah koroze,
- druh a rozsah vad nátěru,
- zvolit potřebný postup provádění oprav, což zahrnuje:
  - přípravu povrchů,
  - volbu a specifikaci nátěrových systémů,
  - aplikaci nátěrů,
  - zkoušení a kontrolu nátěrů.

2.4.1 Stanovení stavu povrchu

Aby bylo možno stanovit správný a spolehlivý postup pro údržbu nátěrů, je nezbytně nutné určit výskyt koroze zařízení a stav nátěrů.

Požadavky na provedení údržby nátěrů vyplývají z výskytu některého nebo několika následujících varovných úkazů:

- všeobecný výskyt koroze;
- lokální výskyt koroze v důsledku mechanického poškození, především na hranách, v rozích, v místech, kde se zdržuje vlhkost a na svarových švech;
- lokální výskyt koroze na filmech, které jsou příliš tenké nebo v porézních místech nátěru;
- rozšiřování koroze z míst poškozeného nátěru;
- odlupování nátěru od podkladové plochy nebo mezi jednotlivými vrstvami nátěru;
- tvorba puchýřů;
- popraskání nátěrového filmu.

Následující sekce obsahují informace z hlediska klasifikace stavu povrchu.

2.4.2 Korozní kritéria

Pro určení množství výskytu koroze u uhlíkových a nízkolegovaných ocelí, viz jednotlivé stupně výskytu koroze, definované v normě ČSN EN ISO 4628-3.

Odhadovaná množství výskytu pronikání rzi nátěrem a celkového množství výskytu rzi (pronikání rzi vrstvou nátěru a rzi pod vrstvou nátěru), uváděná v této normě, jsou uvedena v tabulce 1. V tabulce je uvedeno srovnání amerických a evropských stupňů rezivění, protože dříve byly velmi používané, dnes se však používá kritérií dle normy ISO.

Tabulka 1 Stupně napadení a podíl napadených ploch

STUPNĚ REZIVĚNÍ			ZREZIVĚLÉ PLOCHY (%)
Stupnice ISO	Evropská stupnice	ASTM	
Ri 0	Re 0	10	0
Ri 1	Re 1	9	0,05
Ri 2	Re 2	7	0,5
Ri 3	Re 3	6	1
Ri 4	Re 5	4	8
Ri 5	Re 7	1 to 2	40 až 50

2.4.3 Tvorba puchýřů na nátěrech

Stupeň tvorby puchýřů musí být vyhodnocován v souladu s normou ČSN EN ISO 4628-2. Tato norma uvádí charakteristiku tvorby puchýřů z hlediska jejich velikosti a frekvence výskytu.

V případě, že je na nátěru pozorována frekvence výskytu tvorby puchýřů jako "střední", musí se z hlediska nutnosti provádění údržby nátěrů studovat charakter puchýřů.

Je-li povrch pod puchýři suchý a puchýře jsou vytvářeny unikajícími plyny (např. z vlastního rozpouštědla) není nutno s opravou nátěrů spěchat. Totéž platí i v případech, když jsou puchýře naplněné kapalinou, ale rez se pod povrchem puchýřů vyskytuje jen v malé míře nebo se nevyskytuje vůbec.

Puchýře naplněné kapalinou a výskyt produktů koroze ukazují na to, že koroze byla iniciována na povrchu podkladového povrchu a oprava nátěru je opravdu potřebná. V takových případech je při opravě nátěrů nutno provést kompletní odstranění puchýřů, protože zkušenost ukázala, že u zařízení jednou opraveného (lokálně), se za provozu výskyt puchýřů rychle objevil znovu. Jediný uspokojivý postup tedy spočívá v tom, že povrch zařízení je nutno otryskat až na čistý povrch, což znamená provést opravu, srovnatelnou s postupem, určeným pro stupeň rezivění Ri 4.

2.4.4 Praskání, odlupování a křídovatění

Stupně popraskání, odlupování a křídovatění nátěrů musí být vyhodnocovány v souladu s normami ČSN EN ISO 4628-4, 4628-5 a příp. 4628-6.

Tyto úkazy samy o sobě, nesmí být používány jako kritéria pro urychlenou údržbu nátěrů za předpokladu, že nejsou doprovázeny zřetelnou korozí, tzn. že $Ri \leq 3$, jak uvedeno v (2.4.2)

2.5 Způsoby údržby nátěrů

V závislosti na stavu nátěrů by se měl použít jeden nebo několik z následujících čtyř možných způsobů údržby:

2.5.1 Preventivní čištění

Periodické odstraňování všech druhů kontaminace, např. solí, nečistot, tuků, oleje atd. Ostřikování hadicí čerstvou vodou je postačující, jestliže je nátěr kontaminován, avšak povrch nátěru není rozpraskán a pokud není pozorován výskyt koroze (tzn. Ri 0). V případě potřeby se může použít koncentrovaný detergent. Pokud je to prováděno pravidelně, sníží se nepříznivý vliv okolních podmínek a prodlouží se intervaly potřebné údržby.

2.5.2 Oprava poškozených míst

V případě, že nátěrový film, mimo zkorodovaných míst, je v pořádku a vyhovující (Ri 3), musí se zkorodovaná místa dokonale očistit a nátěr obnovit v plné tloušťce filmu. Všechny produkty koroze musí být odstraněny a místa napojení mezi neporušeným nátěrem a očištěným místem musí být řádně připravena.

2.5.3 Částečná obnova nátěrů

Pro částečnou obnovu nátěrů (Ri = 4), se musí opravy poškozených míst stávajícího nátěru provádět v souladu s (2.5.2), a musí se provést úplný nátěr horní krycí vrstvy. Stávající nátěrový systém však musí být v pořádku a zcela vyhovující a nově provedená krycí vrstva nátěru musí zvýšit ochranu proti korozi. V některých případech je nutno provést kompletní obnovení nátěru z důvodů změny barevného odstínu, nebo aby se zabránilo zvýšenému nánosu nečistot.

2.5.4 Kompletní obnova nátěrů

Při tomto způsobu údržby nátěrů se musí provést kompletní odstranění stávajícího nátěrového systému (Ri ≥ 5).

Tabulka 2 obsahuje doporučení pro volbu vhodného způsobu údržby natíraných povrchů podle rozsahu koroze.

Údržbu nátěrů není nutno provádět v případě, že plocha napadení korozí je menší než 1% (Ri ≤ 3).

Tabulka 2 Potřebné práce při údržbě nátěrů

STAV NATÍRANÉHO POVRCHU	STUPEŇ ZREZIVĚNÍ (ČSN EN ISO 4628-3)	PRÁCE PROVÁDĚNÍ PŘI ÚDRŽBY	MINIMÁLNÍ DOPORUČOVANÁ PŘÍPRAVA POVRCHU (ČSN ISO 8501)
Povrch kontaminován, bez výskytu koroze	Ri 0	preventivní čištění (2.5.1)	-
1% plochy povrchu zkorodováno	Ri 3	oprava poškozených míst (2.5.2)	St 2
< 10% plochy povrchu zkorodováno	Ri 4	částečná obnova nátěru (2.5.3)	St 3 / Sa 2
> 10% plochy povrchu zkorodováno	Ri 5	kompletní obnova nátěru (2.5.4)	St 3 / Sa 2 1/2

3. Volba nátěrového systému

Postupy pro opravy poškozených míst nebo obnovu nátěru lze nalézt v (Dodatku 2), kde jsou popisovány vhodné nátěrové systémy.

Při provádění volby vhodného a ekonomického nátěrového systému, musí být přihlášeno k následujícím okolnostem:

- kompatibilita se stávajícím nátěrovým systémem;
- provozní teplota;
- přilnavost nátěru k podkladní ploše;

NÁTĚRY A POVRCHOVÁ OCHRANA NOVÝCH ZAŘÍZENÍ, ÚDRŽBA A OPRAVY NÁTĚRŮ

- požadovaná doba životnosti do příští údržby nátěru;
- zbývající doba životnosti zařízení nebo konstrukce.

3.1 Provozní teplota

Při provádění volby nátěrového systému v (Dodatku 1) se musí přihlídnout k provozní teplotě.

3.2 Kompatibilita se stávajícím nátěrovým systémem

Při opravě poškozených míst a při obnově nátěru, zvolený nátěrový systém musí být stejný nebo kompatibilní se stávajícím nátěrovým systémem.

Epoxidové a polyurethanové nátěry se mohou nanášet pouze na alkydových nátěrech ve vyjimečných případech, a to teprve po dokonalém vyzkoušení změkčování a přilnavosti navrhovaného nátěrového systému. V takových případech se musí provést konzultace s výrobcem.

3.3 Příprava povrchů

Aby byly nátěry optimální, musí být plochy, které mají být opatřeny nátěrem nebo ochrannou vrstvou naprosto suché a bez otřepů, bez rozstříků od svařování, strusky, rzi, volných okují, špíny, prachu, maziv, olejů a jiných cizích materiálů před nanášením jakéhokoliv nátěru.

Pokud byla plocha vystavena působení znečištění, musí být omyta čistou, čerstvou vodou před pískováním nebo čištěním mechanickým způsobem.

Po přípravě podkladové plochy musí být odstraněny všechny odpady po broušení, prach atd. a nanášena vrstva zákl. nátěru před výskytem koroze nebo znečištění obvykle do 4 hodin po tryskání.

Zkoušky pro ověření účinnosti těchto čistících metod jsou uvedeny v (5.1).

Příprava povrchu musí být provedena suchým otryskáním, kdykoliv je to možné. Stupně kvality přípravy povrchu musí odpovídat předpisu v dodatku 2 pro různé nátěrové systémy.

3.3.1 Příprava povrchů tryskáním

Před čištěním tryskáním veškerý olej, tuk a špína musí být odstraněny buď pomocí vhodného rozpouštědla, parou, s alkalickým čistícím prostředkem je-li to třeba, nebo vodním tryskáním. Rozstříky svarového kovu a ostré hrany musí být odstraněny.

Tryskací zařízení

Stlačený vzduch použitý pro tryskání musí být bez vody a oleje. Je nutno zajistit příslušné odlučovače a lapače umístěné v nejstudenějším místě systému. Musí být pravidelně vyprazdňovány, aby se zabránilo přenosu vody a oleje. Kumulace oleje a vlhkosti bude odstraňována ze vzduchojemu čištěním.

Vzduchové kompresory nesmí umožňovat dodávku vzduchu o teplotě nad 110 °C.

Zařízení pro abrasivní tryskání musí být ve skutečně bezpečném provedení.

Pokud je použito pneumatické zařízení, musí být kukla nebo hlavu chránící zařízení pracovníka opatřeno ventilací čistým chladným vzduchem z regulačního filtru, aby se zabránilo vdechování otryskaných nečistot.

Brusné materiály

V podmínkách Čepro, a. s. se používá metoda suchého tryskání křemičitým pískem.

Brusné materiály nesmí obsahovat olej, tuk, vlhkost atd. Znovu používané abrasivní materiály musí být čisté, ostré a bez nečistot.

NÁTĚRY A POVRCHOVÁ OCHRANA NOVÝCH ZAŘÍZENÍ, ÚDRŽBA A OPRAVY NÁTĚRŮ

Otryskaný profil bude dle doporučení výrobce nátěrové hmoty. Měření drsnosti povrchu musí být prováděno dodavatelem nátěrů použitím nástrojů schválených Objednatelem a podle ČSN EN ISO 8503-2.

Stupně kvality povrchu

Rozeznáváme čtyři následující stupně přípravy povrchu (podle ČSN EN ISO 8501-1):

- Sa 1 – Lehké otryskání
- Sa 2 – Důkladné otryskání
- Sa 2^{1/2} – Velmi důkladné otryskání
- Sa 3 – Otryskání na viditelně čistou ocel

Prováděcí podmínky

Čištění tryskáním musí být prováděno pouze při podmínkách vhodných pro provádění nátěrů - viz (3.4).

3.3.2 Příprava povrchu ručním a mechanickým čištěním

Ruční čištění s použitím mechanických nástrojů pro odstranění okují a rzi podle ČSN EN ISO 8504-3 nesmí být použito pro nátěry nových zařízení.

Technicky nejúčinnější způsob čištění povrchů je tryskáním. Manuální čištění povrchu se provádí jen tehdy, pokud čištění tryskáním není vhodné nebo není nezbytně nutné, např. pro stupeň zrezivění Ri 3 nebo v případě, kdy provozní podmínky nedovolují tryskat.

Ruční čištění se provádí za použití ručních kartáčů nebo mechanicky poháněným nářadím (brusky, sekáče nebo drátěné kotouče) v souladu s normou ČSN EN ISO 8504-3. Povrch se musí ponechat ve stavu hrubého obroušení a musí se zabránit opálení povrchu.

V případě, že připravovaný povrch navazuje na povrch, opatřený nátěrem, který nebude obnovován, musí mechanickým nářadím očištěný povrch přesáhnout stávající natřený povrch v šířce nejméně 25 mm.

Rozeznávají se dva stupně přípravy povrchu (v souladu s normou ČSN EN ISO 8501-1):

St 2	:	důkladné očištění ručně nebo mechanickým nářadím
St 3	:	velmi důkladné očištění ručně nebo mechanickým nářadím

POZN.: Stupeň přípravy povrchu St 1 se pro nanášení nátěru nepovažuje za vhodný.

V případě použití ručního čištění je nutno pro základní nátěr použít nátěrovou hmotu tolerantní k povrchu.

3.3.3 Čištění povrchu tryskáním vysokotlakou vodou

Otryskávání vodou je alternativní způsob přípravy povrchu před prováděním nátěrů. Metoda je vhodná pro údržbářské nátěry především tam, kde z provozních důvodů není možné provádět tryskání abrazivem. Vedle řady technických, ekonomických a ekologických výhod má i svá omezení, vyplývající z nízké drsnosti povrchu, vzniku tzv. „bleskové koroze“ a dosud nedostatečné normalizace stavu povrchu. Z tohoto důvodu je možné zařadit tento způsob čištění povrchu pouze po schválení objednatelem a dohodnout s ním vyhovující stav povrchu před nanášením nátěru.

3.3.4 Příprava povrchu u ocelí pozinkovaných ponorem a neželezných kovů

Pokud mají být opatřeny nátěrem povrchy pozinkované oceli nebo neželezné kovy, musí být provedena vhodná předpříprava pomocí lehkého čištění otryskáním vhodným brusným materiálem, aby byla zajištěna správná přilnavost následně nanášeného nátěrového systému.

Pokud je čištění otryskáním nemožné, lze použít pro přípravu povrchu čištění rozpouštědlem nebo parou s alkalickým čistícím prostředkem.

Pokud jsou pozinkované povrchy znečištěny zinečnatou solí nebo olejem, příp. tukem, musí být nejdříve očištěny opláchnutím čerstvou vodou a/nebo vhodným rozpouštědlem.

3.4 Nanášení nátěrů

Nátěry a jiné ochranné materiály musí být nanášeny podle pokynů výrobce nátěrových materiálů. Příprava povrchu musí odpovídat popisu v (3.3).

Všechny plochy musí mít vhodný nátěrový systém dle předpisu v (4), (dodatku 1) a (dodatku 2), s následujícími výjimkami:

- Veškeré zařízení, u kterého byl standardní nátěrový systém výrobce schválen pro použití Objednatelem.
- Ocel zinkovaná ponořením, ocel odolná atmosférické korozi, korozivzdorné austenitické, příp. dvoufázové oceli a neželezné kovy, pokud není předepsáno Objednatelem jinak.
- Tovární štítky, předpisové značení a tlačítka.
- Betonové zdivo, obkládačky, sklo a plastické hmoty, pokud není jinak předepsáno Objednatelem.
- Izolační materiál proti povětrnostním vlivům nebo fólie.
- Všechny povrchy specifikované Objednatelem bez nátěrů.

Požadavky na nátěry závisí na teplotě podkladu, který má být opatřen nátěrem. Při volbě nátěrového systému (dodatek 1) se musí uvažovat provozní teplota zařízení.

3.4.1 Požadavky na nanášení nátěru

Barva bude nanášena podle výrobních údajových listů výrobce nátěrové hmoty, které musí obsahovat mísicí poměr, způsob nanášení, použití ředidel a dobu mezi nanášením jednotlivých vrstev nátěru.

Tloušťky suchého nátěrového filmu musí odpovídat předpisu uvedenému v dodatku 2. Uvedené tloušťky jsou nominální. Při přebírání nátěrů se vychází z pravidla 80/20. Plochy s neúměrnou tloušťkou povlaku budou dokonale očištěny a v případě nutnosti obroušeny a bude nanášena dodatečná přiměřená vrstva nátěru až na požadovanou tloušťku.

Nátěry nesmí být prováděny, pokud je teplota menší než 3 °C nad rosným bodem okolního vzduchu nebo když relativní vlhkost vzduchu je větší než 85 %. Návod na vyhodnocení pravděpodobnosti kondenzace lze najít v ČSN EN ISO 8502-4. Za měření těchto podmínek odpovídá dodavatel nátěrů a je povinen je denně uvádět ve stavebním deníku.

Navíc, nátěry nesmí být prováděny za následujících podmínek:

- pokud je povrchová teplota větší než 40 °C
- když je teplota vzduchu menší než přibližně 4 °C, není-li výrobcem nátěrové hmoty stanoveno jinak.
- pokud je pravděpodobnost nepříznivé změny počasí do dvou hodin po natírání,
- pokud se vyskytuje usazování vlhkosti ve formě deště, kondenzace, námrazy, atd. na povrchu,
- pokud dostupné osvětlení nedosahuje 500 luxů.

NÁTĚRY A POVRCHOVÁ OCHRANA NOVÝCH ZAŘÍZENÍ, ÚDRŽBA A OPRAVY NÁTĚRŮ

Jestliže kondenzace, déšť, prach nebo jiné cizí materiály znečistí povrch nátěrové vrstvy, která není na dotyk suchá, musí být nátěr odstraněn, plocha znovu očištěna a opatřena novým nátěrem podle tohoto PP.

Nátěry nebudou prováděny ve vzdálenosti 50 mm od hran, které budou svařovány. Takové návarové plochy budou opáskovány na vzdálenost 50 mm na každou stranu osy svaru.

Přídavné vrstvy nátěru budou nanášeny na plochy, kde tvar a/nebo průměr nanášení měl za výsledek provedení tenké vrstvy, např. hrany, svary, kouty, atd. Za účelem odstranění těchto vlivů budou nanášeny pruhy nátěru (normálně jako první, takže mohou být překryty plnou vrstvou).

Doprava a montáž natřených konstrukcí musí být prováděna až po uplynutí doby schnutí předepsané dodavatelem barvy. Poškození nátěrů musí být zabráněno přijetím příslušných opatření, jako je použití nekovových vázacích prostředků, atd. při manipulaci a omezením možné manipulace po provedení nátěru co možná nejvíce.

Všechno ocelové zařízení bude opatřeno základním nátěrem nebo ochrannou vrstvou, aby ocelové plochy byly chráněny během dopravy, skladování a montáže.

3.4.1.1 Stříkání

Stříkání může kolidovat s jinými pracemi a proto je nutné získat souhlas Objednatele. Má-li být prováděno stříkání, je nutno vzít v úvahu následující:

Musí se použít správné stříkací trysky, tlaky vzduchu, atd. doporučené dodavatelem zařízení.

Každá vrstva musí být nanášena rovnoměrně a úplně přes celý povrch. Veškerá přetečení a závoje musí být přetřeny okamžitě nebo nátěr odstraněn a plocha přestříkána.

Velmi složité konstrukce budou natírány štětcem místo stříkací pistolí, aby se zabránilo přestříkům, suchému stříkání a nepříjemným ztrátám barvy.

3.4.1.2 Natírání štětcem

Natírání štětcem lze použít za následujících okolností:

- Pro první vrstvy nátěrů v koutech, na hranách, rozsedlinách, otvorech, svarech nebo nepravidelných plochách před nanášením nátěru stříkáním.
- U "retuší" nebo oprav poškozeného nátěru nebo plochy s nesprávně naneseným nátěrem.
- Tam, kde dodavatel nátěrové hmoty považuje nátěrový materiál za vhodný pro nanášení štětcem.

Štětce musí být typu a jakosti, která umožňuje správné nanesení nátěru.

Nanesení nátěru bude prováděno ve dvou navzájem kolmých směrech, takže se získá hladký povlak co možná jednotné tloušťky. Nesmí se vyskytovat hluboké nebo škodlivé stopy štětce. Barva bude nanášena do všech prohlubní a koutů. Stečeniny a závoje budou rozetřeny.

V průběhu nanášení každé vrstvy musí být všechny plochy jako kouty, hrany, svary, malé konzoly, šrouby, matice a spáry opatřeny dodatečným nátěrem, aby bylo zajištěno, že tyto plochy mají min. předepsanou tloušťku filmu a návaznost vrstvy.

3.4.1.3 Nanášení válečkem

Nanášení válečkem lze použít na relativně velkých povrchových plochách. Nanášení válečkem lze použít pouze, byla-li základní vrstva nátěru nanášena štětcem. Nanášení válečkem musí vyhovovat pokynům dodavatele nátěrové hmoty. Nanášení nátěrové hmoty válečkem nesmí být prováděno u první vrstvy.

4. Nátěrové tabulky a systémy

Vhodné nátěrové systémy pro aplikaci na různé typy zařízení jsou vyznačeny v nátěrových tabulkách v (dodatku 1).

Podrobnosti k doporučeným nátěrovým systémům včetně jakosti přípravy povrchů a nominální tloušťka suchého filmu jsou uvedeny v (dodatku 2).

Přednost má úplné provedení nátěrů ve výrobním závodě. Není-li to před převozem na stavbu možné, má přednost provedení základního nátěru a mezinátěru v závodě a opravy a vrchní nátěr na stavbě před provedením celého nátěru na stavbě.

4.1 Všeobecné vlastnosti nátěrů

Z důvodu usnadnění odkazů v tomto PP je dále uveden všeobecný popis nátěrových hmot včetně specifického hodnocení některých vlastností.

Vysokosušinnové epoxidy:	aminy	tvrzené	Polyamidem tvrzené epoxidy mají všeobecně dobrou odolnost vůči chemikáliím a rozpouštědlům.
Polyamidem tvrzené epoxidy:			Tyto epoxidy vykazují delší životnost, vynikající pružnost a trvanlivost oproti epoxidům tvrzeným aminem. Mají přiměřenou odolnost vůči chemikáliím.
Vyšší alifatické polyuretany:			Dvousložkové uretany bez isokyanátů tvoří zvláště tvrdé, odolné a trvanlivé vrstvy. Alifatické uretany mají přednost před aromatickými uretany pro jejich vynikající trvanlivost a trvanlivost lesku.
Fenolické epoxidy:			Dvousložkové vyšší aminy tvrzené fenolo-epoxidové nátěry mají vynikající odolnost vůči značné části rozpouštědel a organických kyselin.
(Alkyl) zinksilikáty:			Dvousložkové vlhkostí tvrzené zinkové alkydové silikátové nátěry obsahující min 87 % kovového zinku jsou tvrdé, odolné vůči obrušování a vydrží teploty až do 600 °C.
Hliníkem pigmentované silikáty:			Jednosložkové (alkydové) silikátové vrstvy bez zinku jsou vhodné pro teploty do 600 °C.
Hliníkové silikony:			Hliníkem pigmentované nátěrové hmoty na bázi silikonové pryskyřice. Odolnost vůči teplotám do 450 °C. Pro dosažení dostatečného vytvrzení se požaduje teplota 200 °C po dobu 2 hodin.
Silikonové akrylové pryskyřice:			Jednosložková, hliníkem nebo barvou pigmentovaná silikonová pryskyřice upravená akrylem. Tepelná odolnost do 350 °C. Plného vytvrzení lze dosáhnout za normální teploty..
Epoxidová základová nátěrová barva s vysokým obsahem zinku:			Dvousložkový základní nátěr na bázi epoxidu. Vyvinut pro zajištění ochrany ocelových ploch.
Bezropouštědlové epoxidy:			Dvousložkové, aminy tvrzené modifikované epoxidy bez rozpouštědla. Mohou být nanášeny jako zvlášť odolný nátěr až do tloušťky 700 µm.

NÁTĚRY A POVRCHOVÁ OCHRANA NOVÝCH ZAŘÍZENÍ, ÚDRŽBA A OPRAVY NÁTĚRŮ

Polysiloxan:

Dvousložkový anorganický polysiloxan. Používán pro odolnost vůči teplotám (trvalým nebo cyklickým) až do 1110 °C. Běžné zkušenosti s tímto nátěrem jsou dobré, avšak doposud velmi omezené.

Kovové povlaky stříkané za tepla:

Mohou být používány tam, kde organické nátěry jsou neúčinné nebo znehodnocují výrobek.

Nátěrové hmoty obsahující olovo nebudou používány s ohledem na zdravotní hlediska a vlivy na životní prostředí.

5. Přejímání nátěrů

Před zahájením natěračských prací musí dodavatel předložit zprávu o kontrolním postupu udávající kontroly a zkoušky, které mají být provedeny při přípravě a provádění nátěrového systému ke schválení Zhotovitelem.

Mohou být prováděny následující kontroly a zkoušky nátěrů:

5.1 Znečištění povrchu

Zkoušky ukazující rozsah znečištění podkladové plochy železem, chloridy a prachem jsou předepsány v ČSN EN ISO 8502-1, 8502-2 a 8502-3.

5.2 Tloušťka suché vrstvy, DFT

Hodnocení předepsané tloušťky povlaků patří mezi základní kritéria, která určují efektivnost bariérové ochrany.

V praxi se provádí na principu nedestruktivní elektromagnetické metody. Způsoby vyhodnocení nominální tloušťky vrstvy (typ přístroje, kalibrace, vliv drsnosti podkladu, počet měření) jsou předmětem dohody zúčastněných stran. Pokud není dohodnuto jinak, jsou nepřijatelné tloušťky suchého filmu nižší než 80% nominální tloušťky. Počet měření nižších než je požadováno by neměl přesáhnout 20%. Maximální tloušťka suchého nátěrového filmu nemá být vyšší než trojnásobek nominální tloušťky.

Počet měření tloušťky nátěru po jejich dokončení:

Povrch ocelové konstrukce v m ²	Počet míst měření
do 2000	50
2001 - 5000	100
5001- 10000	150
10001-50000	200
50001-100000	250

Pro usnadnění kontroly tloušťky povlaku nanášených nátěrových hmot se provádí měření mokrého filmu jednoduchými měrkami.

5.3 Zkoušky míst vynechaných při natírání

Toto zkoušení bude provedeno podle ASTM D 5162 u zařízení, kde kontinuita nátěrové vrstvy je důležitá, např. u vnitřního povrchu nádrží vystaveného korozivním podmínkám. Objednatel určí max. počet přípustných volných míst.

5.4 Přílnavost

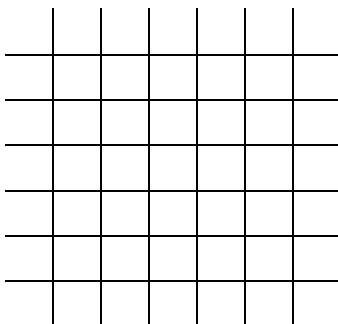
Povlaky poskytují chráněnému podkladu předpokládanou ochranu pouze tehdy, jestliže vykazují dostatečnou přílnavost. Přílnavost povlaku je základním znakem jakosti.

Přílnavost základního nátěru k ocelovému povrchu a přílnavost mezi vrstvou nátěru k následujícím vrstvám po vytvrzení bude stanoveno použitím buď zkouškou příčného řezu, podle ČSN EN ISO 2409, metodou křížového řezu podle ASTM D 3359-93

Vzhledem k tomu, že kontrola přílnavosti je destruktivního charakteru používá se u konečných povlaků v případě kdy je podezření na nedodržení technologického postupu (nebo tam kde je to v dokumentaci předepsáno).

a) podle ČSN EN ISO 2409 Mřížková zkouška

Principem je provedení 6 rovnoběžných řezů a 6 dalších, které jsou na ně kolmé. Řezy musí být provedeny až na podkladový kov.

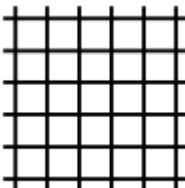
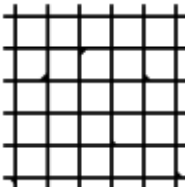
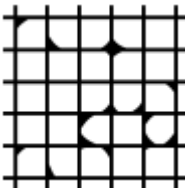
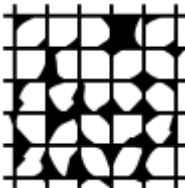

Rozestupy mezi jednotlivými řezy se řídí tloušťkou povlaku:

0 – 60 μm	1 mm
61 – 120 μm	2 mm
120 – 250 μm	3 mm

Pro řez se používá v provozních podmínkách skalpel nebo obdobný ostrý nástroj.

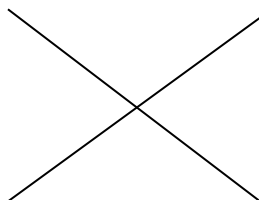
Klasifikace se provádí podle ČSN EN ISO 2409. Při vyhodnocování se rozlišuje celkem 6 stupňů přílnavosti označených 0 – 5. Přípustný stupeň přílnavosti nátěru závisí na dohodě zúčastněných stran. V praxi se doporučuje pro nové nátěry stupeň přílnavosti max. 2, pro renovační nátěry a nátěry na žárový zinek max. 3.

NÁTĚRY A POVRCHOVÁ OCHRANA NOVÝCH ZAŘÍZENÍ, ÚDRŽBA A OPRAVY NÁTĚRŮ

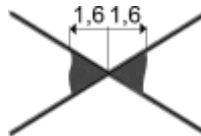
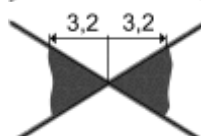

Klasifikace	Popis	Vzhled
0	Řezy zcela hladké, žádný čtverec není poškozen	
1	Nepatrné poškození v místech, kde se řezy kříží. Poškozená plocha nesmí přesahovat 5%	
2	Nátěr nepatrně poškozen podél řezů a při jejich křížení. Povrch mřížky smí být poškozen z více než 5% a méně než 15 % celkové plochy	
3	Nátěr je částečně poškozen v rozích řezů, podél řezných hran částečně, nebo celý, na různých místech mřížky. Poškození mřížky je větší než 15 % a menší než 35 %	
4	Na nátěru velké změny v rozích řezů a některé čtverečky jsou částečně nebo zcela poškozeny. Plocha mřížky je poškozena z více jak 35 % ale méně než 65 %	
5	Změny, které jsou větší než u stupně 4	

b) podle ASTM D 3359-93 Zkouška přilnavosti křížovým řezem

Principem zkoušky je provedení křížového řezu v úhlu 30-45°. Řez se provede rovnoměrným tahem ostrým nástrojem. Je možno hodnotit i tloušťky nátěru vyšší než 250 µm.

Hodnotí se odlupování nátěru podél řezů nebo v místě jejich protnutí. Stupnice hodnocení přilnavosti je 0A – 5A

Klasifikace		Popis	Vzhled
5A	Žádný odlup		
4A	Nepatrný odlup podél řezů		
3A	Odlup podél řezu, v ploše max. do vzdálenosti 1,6 mm od křížení řezů		
2A	Odlup podél řezu, v ploše max. do vzdálenosti 3,2 mm od křížení řezů		
1A	Odstranění povlaku z většiny plochy mezi řezy		
0A	Odstranění povlaku i mimo plochu křížového řezu		

U nátěrů zhotovených v terénních podmínkách se v praxi připouští hodnota přilnavosti 3A.

5.5 Obecné zásady hodnocení kvality povrchových úprav

Parametry kvality povlakových systémů

Oblast kontroly	Parametry kvality
Vlastnosti povrchu podkladu	Stupeň čistoty povrchu Drsnost povrchu
Vzhledové vlastnosti povlaku	Celkový vzhled – souvislost, rovnoměrnost Lesk, mat Barva
Funkční vlastnosti povlaku	Složení a struktura Přilnavost Tvrdost, pevnost Tažnost, odolnost proti deformaci Odolnost proti otěru Vnitřní pnutí Elektrické vlastnosti Nasákavost...
Ochranné vlastnosti povlaku	Tloušťka Pórovitost Odolnost proti korozi

NÁTĚRY A POVRCHOVÁ OCHRANA NOVÝCH ZAŘÍZENÍ, ÚDRŽBA A OPRAVY NÁTĚRŮ

Při hodnocení vzhledu nátěrového systému se kontroluje:

- rovnoměrnost nanesení povlaku na všechny plochy
- celistvost
- překrytí hran
- vyloučení vad jako podtekliny, trhliny, puchýře, praskání, odlupování
- zanesení nečistot do zaschlého nátěru
- jednotný barevný odstín

5.6 Záznamy o kontrolách a zprávy

Objednatel má právo dohlížet na natěračské práce ve všech stupních přípravy a zamítnout veškeré nářadí, přístroje, materiály, zařízení nebo činnost nesplňující podmínky tomto PP.

Před konečným převzetím natěračských prací musí být provedena kontrola. Zde budou zastoupeni jak Zhotovitel, tak Objednatel a musí podepsat a schválit kontrolní zprávu.

Tyto zprávy musí obsahovat:

Všeobecně

- Jména Zhotovitele a zodpovědných pracovníků.
- Data, kdy byly práce provedeny.

Příprava materiálů

- Použitá zařízení a technické vybavení.
- Stav materiálu při převzetí.
- Typy a kalibrace použitých přístrojů.

Okolní podmínky

- Klimatické podmínky a počasí.
- Období provádění nátěrů.

Příprava povrchů

- Stav povrchu před prováděním přípravy.
- Nástroje a metody, používané pro přípravu povrchu.
- Stav po provedení přípravy.

Nátěrové hmoty a natírání

- Informace o použitých systémech.
- Míchání a zkoušení barev před aplikací.
- Technologie aplikace nátěrů.

Zkoušení

- Způsoby provádění zkoušek kvality a jejich výsledky.
- Soulad se specifikací nebo jinou dokumentací.

6. Odstíny barev

Schémata barev musí odpovídat předpisu Objednatele.

Pokud musí být nanášena mezivrstva, je třeba aplikovat odlišný odstín než má vrchní nátěr, aby se usnadnila kontrolovatelnost.

NÁTĚRY A POVRCHOVÁ OCHRANA NOVÝCH ZAŘÍZENÍ, ÚDRŽBA A OPRAVY NÁTĚRŮ

Barevné odstíny vrchních nátěrů používané v Čepro, a. s.

Zařízení	Název odstínu	Číslo odstínu	Poznámka
Potrubí PHL venkovní	Bílá	RAL 9003	
Potrubí PHL vnitřní	Světlešedá	RAL 7035	
Potrubí rekuperace	Hliníková	RAL 9006	
Skladovací tanky	Bílá	RAL 9003	
Ocelové konstrukce	Světlešedá	RAL 7035	
Žebříky, zábradlí	Signál. žlutá	RAL 1023	
Elektromotory	Azurová modř	RAL 5009	akceptuje se i barva výrobce
Točivé stroje	Okenní šedá	RAL 7040	akceptuje se i barva výrobce
Armatury	Azurová modř	RAL 5009	akceptuje se i barva výrobce

Z hlediska bezpečnosti je nutno použít následující schéma barev:

	Název odstínu	Číslo odstínu
Nebezpečné překážky:	žlutá	RAL 1023
Zúžené profily	žlutá/černá – střídavé pruhy	RAL 1023/9005
Nebezpečné nebo přečnívající části strojního zařízení (kryty rotujících částí)	Výstražná oranžová	RAL 2004
Požární zařízení a služby:	červená	RAL 3001

7. Reference

Americké normy

Normové postupy pro zkoušky nenávaznosti (míst ASTM D 5162 vynechaných při natírání) nevodivých ochranných vrstev na kovové podklady.

Vydáno:

American Society for Testing and Materials
1916 Race Street
Philadelphia, Pa 19103
USA.

Britské normy

Barvy nátěrů pro stavební účely

BS 4800

Vydáno:

British Standards Institution
389 Chiswick High Road
London W4 4AL
England, United Kingdom.

NÁTĚRY A POVRCHOVÁ OCHRANA NOVÝCH ZAŘÍZENÍ, ÚDRŽBA A OPRAVY NÁTĚRŮ

Německé normy

RAL – karty barev

Vydáno:

RAL

Bornheimerstraße

D-5300

Germany.

Bonn

180

1

České normy

Nátěrové hmoty - Mřížková zkouška	ČSN EN ISO 2409
Nátěrové hmoty - Stanovení tloušťky nátěru	ČSN EN ISO 2808
Nátěrové hmoty – Odtrhová zkouška přilnavosti	ČSN EN ISO 4624
Příprava ocelových povrchů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků - Vizuální vyhodnocení čistoty povrchu - Část 1: Stupně zarezavění a stupně přípravy ocelového podkladu bez povlaku a ocelového podkladu po úplném odstranění předchozích povlaků	ČSN EN ISO 8501-1
Příprava ocelových podkladů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků - Zkoušky pro vyhodnocení čistoty povrchu - Část 2: Laboratorní stanovení chloridů na očištěném povrchu	ČSN EN ISO 8502-2
Příprava ocelových podkladů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků - Zkoušky pro vyhodnocení čistoty povrchu - Část 3: Stanovení prachu na ocelovém povrchu připraveném pro natírání (metoda snímání samolepicí páskou)	ČSN EN ISO 8502-3
Příprava ocelových podkladů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků - Zkoušky pro vyhodnocení čistoty povrchu - Část 4: Návod pro odhad pravděpodobnosti kondenzace vlhkosti před nanášením nátěrů	ČSN EN ISO 8502-4
Příprava ocelových podkladů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků - Charakteristiky drsnosti povrchu otryskaných ocelových podkladů - Část 2: Hodnocení profilu povrchu otryskané oceli komparátorem	ČSN EN ISO 8503-2
Příprava ocelových podkladů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků - Metody přípravy povrchu - Část 2: Otryskávání	ČSN EN ISO 8504-2
Příprava ocelových podkladů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků - Metody přípravy povrchu - Část 3: Ruční a mechanizované čištění	ČSN ISO 8504-3

NÁTĚRY A POVRCHOVÁ OCHRANA NOVÝCH ZAŘÍZENÍ, ÚDRŽBA A OPRAVY NÁTĚRŮ

Koroze kovů a slitin. Korozní agresivita atmosfér. Klasifikace	ČSN ISO 9223
Koroze kovů a slitin - Korozní agresivita atmosfér - Směrné hodnoty pro stupně korozní agresivity	ČSN EN ISO 9224
Příprava ocelových povrchů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků - Vizuální vyhodnocení čistoty povrchu - Část 1: Stupně zarezavění a stupně přípravy ocelového podkladu bez povlaku a ocelového podkladu po úplném odstranění předchozích povlaků	ČSN EN ISO 8501-1
Nátěrové hmoty - Protikorozní ochrana ocelových konstrukcí ochrannými nátěrovými systémy - Část 5: Ochranné nátěrové systémy	ČSN EN ISO 12944-5
Zinkové povlaky nanášené žárově ponorem na ocelové a litinové výrobky - Specifikace a zkušební metody	ČSN EN ISO 1461
Potrubí. Povrchová ochrana potrubí pro přepravu a skladování.	ČSN 13 0420
Bezpečnostní barvy a bezpečnostní značky.	ČSN ISO 3864
Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu - Část 2: Hodnocení stupně puchýřkování	ČSN EN ISO 4628-2
Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu - Část 3: Hodnocení stupně prorezavění	ČSN EN ISO 4628-3
Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu - Část 4: Hodnocení stupně praskání	ČSN EN ISO 4628-4
Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu - Část 5: Hodnocení stupně odlupování	ČSN EN ISO 4628-5
Nátěrové hmoty - Hodnocení degradace nátěrů - Klasifikace množství a velikosti defektů a intenzity jednotných změn vzhledu - Část 6: Hodnocení stupně křídování metodou samolepicí pásky	ČSN EN ISO 4628-6
Příprava ocelových povrchů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků - Vizuální vyhodnocení čistoty povrchu	ČSN ISO 8501

DODATEK 1   Nátěrová tabulka
Potrubí, nádrže a konstrukce

Položka	Pracovní TEPlota (°C)	Základ	Číslo nátěrového systému (viz dodatek 2)
Nádrže – vnitřní prostor	< 120	uhlíková ocel, nizkolegovaná ocel	1
Potrubí, nádrže – vnější povrch	< 120	uhlíková ocel, nizkolegovaná ocel	2, 3, 4
Ocelové konstrukce, žebříky, rošty, atd.	-	uhlíková ocel, nizkolegovaná ocel	2, 3, 4
	-	uhlíková ocel zinkovaná ponorem	7 *)

Pro trvale zaolejované povrchy konstrukcí a potrubí lze v případě opravy použít **NÁTĚROVÝ SYSTÉM Č. 5** – trvalý kontakt s olejem

V odůvodněných případech, kdy jsou konstrukce a potrubí trvale v prostředí vysoké relativní vlhkosti lze v případě opravy použít **NÁTĚROVÝ SYSTÉM Č. 6** – nátěrový systém aplikovaný na vlhké nebo zvlhlé povrchy při vysoké relativní vlhkosti

*) pouze v případě opravy žárově pozinkované oceli bez další povrchové úpravy

DODATEK 2   Nátěrové systémy**NÁTĚROVÝ SYSTÉM Č. 1 – nový nátěrový systém**

Nátěr vnitřních ploch nádrže a jímky – vnitřní strana pláště nádrže do výšky 2 m (resp. 1. lubu)

Korozní prostředí: speciální korozní namáhání, trvalý styk s ropnými látkami dle ČSN EN ISO 12 944-5, životnost nad 15 let v případě otryskání

Příprava povrchu na montáži: Odmaštění, omytí (vysokotlakou) vodou. Abrazivní otryskání na stupeň Sa 2 ½ dle ČSN ISO 8501-1 s drsností povrchu odpovídající BN 9a dle komparátorů Rugotest No.3 nebo ISO Medium (G). Odstranit prach vysátím nebo ofouknutím.

Složení nátěrového systému:

1 x 100 µm HEMPADUR 85671

1 x 100 µm HEMPADUR 85671

1 x 100 µm HEMPADUR 85671

Celkem 300 µm

NÁTĚROVÝ SYSTÉM Č. 2 – opravný nátěrový systém

Nátěr vnějších ploch nádrže a jímky – vnější strana pláště nádrže a příslušenství – žebříky, ocelové konstrukce, zábradlí, potrubí atd.

Korozní prostředí: C4 dle ČSN EN ISO 12 944-5, životnost nad 15 let, možné úkapy ropných látek

Příprava povrchu na montáži: Odmaštění, omytí (vysokotlakou) vodou.

Mechanické očištění a obroušení poškozených a prokorodovaných míst na PSt 3 podle ČSN ISO 8501-2 do povoleného přechodu na „zdravý“ nátěr. Všechny nepřilnavé vrstvy musí být odstraněny, pevně přilnavý nátěr je nutné zdrsnit pro zajištění přilnavosti dalších vrstev (jemný smírek – zrnitost 180). Očištění od zbytků nečistot a prachu.

Základní nátěr aplikovaný na montáži: dvousložková, vysoce nanášivá, epoxidová nátěrová hmota, která vytvrzuje do povlaku s dobrou odolností vůči abrazi a ropě. Minimální teplota pro vytvrzování je -10 °C. Minimální obsah sušiny: 72%, odstín zelený.

Nominální suchá tloušťka filmu 100 µm

Podkladní nátěr aplikovaný na montáži: dvousložková, polyamidovým aduktem vytvrzovaná, vysokosušinná, vysoce nanášivá epoxidová nátěrová hmota vytvrzujícího do tvrdého a pevného nátěru i při nízkých teplotách. Nátěrová hmota musí být schválena podle standardů NORSOK M501 a ARAMCO. Minimální teplota pro vytvrzování je -10 °C. Minimální obsah objemový sušiny: 72%, odstín světle šedý.

Nominální suchá tloušťka filmu 100 µm

Vrchní nátěr aplikovaný na montáži: dvousložková, polyuretanová nátěrová hmota vytvrzovaná alifatickým izokyanátem s dobrou stálostí barevného odstínu a lesku. Minimální teplota pro vytvrzování je -10 °C.

Nominální suchá tloušťka filmu 60 µm

Složení nátěrového systému:

1 x 100 µm HEMPADUR QUATTRO 17634 / 49980 případně HEMPADUR Mastic 45880

1 x 100 µm HEMPADUR QUATTRO 17634 / 12170 případně HEMPADUR Mastic 45880

1 x 60 µm HEMPATHANE TOPCOAT 55210 / RAL

Celkem 260 µm

Odstíny: Nátěrová hmota HEMPADUR QUATTRO 17364 je dostupná v odstínech RAL 9005, č. 50630 – červenohnědý (přibližně RAL 8012), č. 12170 - světle šedý (přibližně RAL 7035), č. 49980 – olivově zelený (přibližně RAL 1020).

Nátěrová hmota HEMPATHANE TOPCOAT 55210 je dostupná v odstínech dle vzorkovnic RAL, NCS, BS. Vnější plochá nádrží - RAL 9003. Potrubí - RAL 9003. Vnější plocha ocelových konstrukcí - RAL 9003. Rekuperační potrubí - RAL 9006, RAL 7035

NÁTĚROVÝ SYSTÉM Č. 3 – nový nátěrový systém

Nátěr vnějších ploch nádrže a jímky – vnější strana pláště nádrže a příslušenství – žebříky, ocelové konstrukce, zábradlí, potrubí atd.

Korozní prostředí: C4 dle ČSN EN ISO 12 944-5, životnost nad 15 let, možné úkapy ropných látek

Příprava povrchu: Odmaštění, omytí (vysokotlakou) vodou. Abrazivní otryskání na stupeň Sa 2 ½ dle ČSN ISO 8501-1. Po otryskání povrch pečlivě očistíte od zbytků abraziva a prachu.

Základní nátěr: dvousložková, vysoce nanášivá, epoxidová nátěrová hmota, která vytvrzuje do povlaku s dobrou odolností vůči abrazi a ropě. Minimální teplota pro vytvrzování je -10 °C. Minimální obsah sušiny: 72%, odstín zelený.

Nominální suchá tloušťka filmu 90 µm

Podkladní nátěr: dvousložková, polyamidovým aduktem vytvrzovaná, vysokosušivá, vysoce nanášivá epoxidová nátěrová hmota vytvrzujícího do tvrdého a pevného nátěru i při nízkých teplotách. Nátěrová hmota musí být schválena podle standardů NORSOK M501 a ARAMCO. Minimální teplota pro vytvrzování je -10 °C. Minimální objemový obsah sušiny: 72%, odstín světle šedý.

Nominální suchá tloušťka filmu 90 µm

Vrchní nátěr: dvousložková, polyuretanová nátěrová hmota vytvrzovaná alifatickým izokyanátem s dobrou stálostí barevného odstínu a lesku. Minimální teplota pro vytvrzování je -10 °C.

Nominální suchá tloušťka filmu 60 µm

Složení nátěrového systému:

1 x 90 µm HEMPADUR QUATTRO 17634 / 49980 případně HEMPADUR Mastic 45880

1 x 90 µm HEMPADUR QUATTRO 17634 / 12170 případně HEMPADUR Mastic 45880

1 x 60 µm HEMPATHANE TOPCOAT 55210 / RAL

Celkem 240 µm

Odstíny: Nátěrová hmota HEMPADUR QUATTRO 17364 je dostupná v odstínech RAL 9005, č. 50630 – červenohnědý (přibližně RAL 8012), č. 12170 - světle šedý (přibližně RAL 7035), č. 49980 – olivově zelený (přibližně RAL 1020).

Nátěrová hmota HEMPATHANE TOPCOAT 55210 je dostupná v odstínech dle vzorkovnic RAL, NCS, BS.

Vnější plochá nádrží - RAL 9003

Potrubí - RAL 9003

Vnější plocha ocelových konstrukcí - RAL 9003

Rekuperační potrubí - RAL 9006, RAL 7035

NÁTĚROVÝ SYSTÉM Č. 4 – opravný nátěrový systém

Nátěr vnitřních ploch ocelových konstrukcí

Korozní prostředí: C4 dle ČSN EN ISO 12 944-5, životnost nad 15 let , prostředí s trvalou vysokou vlhkostí

Příprava povrchu na montáži: Odmaštění, omytí (vysokotlakou) vodou.

Mechanické očištění a obroušení poškozených a prokorodovaných míst na PSt 3 podle ČSN ISO 8501-2 do pozvolného přechodu na „zdravý“ nátěr. Všechny nepřilnavé vrstvy musí být odstraněny, pevně přilnavý nátěr je nutné zdrsnit pro zajištění přilnavosti dalších vrstev (jemný smírek – zrnitost 180). Očištění od zbytků nečistot a prachu.

Základní nátěr aplikovaný na montáži: dvousložková, vysoce nanášivá, epoxidová nátěrová hmota, která vytvrzuje do povlaku s dobrou odolností vůči abrazi a ropě. Minimální teplota pro vytvrzování je -10 °C. Minimální obsah sušiny: 72%, odstín zelený.

Nominální suchá tloušťka filmu 100 µm

Podkladní nátěr aplikovaný na montáži: dvousložková, polyamidovým aduktem vytvrzovaná, vysokosušivá, vysoce nanášivá epoxidová nátěrová hmota vytvrzujícího do tvrdého a pevného nátěru i při nízkých teplotách. Nátěrová hmota musí být schválena podle standardů NORSOK M501 a ARAMCO. Minimální teplota pro vytvrzování je -10 °C. Minimální obsah sušiny: 72%, odstín světle šedý.

Nominální suchá tloušťka filmu 90 µm

Vrchní nátěr aplikovaný na montáži: dvousložková, polyamidovým aduktem vytvrzovaná, vysokosušivá, vysoce nanášivá epoxidová nátěrová hmota vytvrzujícího do tvrdého a pevného nátěru i při nízkých teplotách. Nátěrová hmota musí být schválena podle standardů NORSOK M501 a ARAMCO. Minimální teplota pro vytvrzování je -10°C. Minimální obsah sušiny: 80%, odstín dle RAL.

Nominální suchá tloušťka filmu 90 µm

Složení nátěrového systému:

1 x 100 µm HEMPADUR QUATTRO 17634 / 49980 případně HEMPADUR Mastic 45880

1 x 90 µm HEMPADUR QUATTRO 17634 / 12170 případně HEMPADUR Mastic 45880

1 x 90 µm HEMPADUR MASTIC 45880 / RAL

Celkem 280 µm

Odstíny: Nátěrová hmota HEMPADUR QUATTRO 17634 je dostupná v odstínech RAL 9005, č. 50630 – červenohnědý (přibližně RAL 8012), č. 12170 - světle šedý (přibližně RAL 7035), č. 49980 – olivově zelený (přibližně RAL 1020).

Nátěrová hmota HEMPADUR MASTIC 45880 je dostupná v odstínech dle vzorkovnic RAL, NCS, BS.

NÁTĚROVÝ SYSTÉM Č. 5 – trvalý kontakt s olejem

Korozní prostředí: C3 (ČSN EN ISO 12944)

Předpokládaná životnost: min. 10 let

Příprava povrchu : Pečlivě odstraňte olej a mastnotu vhodným detergentem. Soli a jiné nečistoty odstraňte očištěním vysokotlakou čistou vodou. Poškozené plochy pečlivě očištěte mechanickými nástroji na St 3 (ISO 8501-1:2007) (malé plochy) nebo abrazivním otryskáním na min. Sa 2, přednostně na Sa: Odmaštění, omytí (vysokotlakou) vodou. Abrazivní otryskání na stupeň Sa 2 ½ dle ČSN ISO 8501-1. Po otryskání povrch pečlivě očištěte od zbytků abraziva a prachu.

Základní nátěr: HEMPADUR 45143 100µm

Vrchní nátěr: HEMPADUR 45143 100µm

Odstíny: Nátěrová hmota HEMPADUR 45143 je dostupná v odstínech RAL 9005, RAL 9007, č. 11480 – šedý (přibližně RAL 7000), č. 12170 – světle šedý (přibližně RAL 7035), č. 12430 – šedý (přibližně RAL 7046), č. 50630 – červenohnědý (přibližně RAL 8012) a dále v celé škále odstínů dle vzorkovnice RAL

NÁTĚROVÝ SYSTÉM Č. 6 – nátěrový systém aplikovaný na vlhké nebo zvlhlé povrchy při vysoké relativní vlhkosti, opravný nátěrový systém

Příprava povrchu na montáži: Pečlivě odstraňte olej a mastnotu vhodným detergentem. Soli a jiné nečistoty odstraňte očištěním vysokotlakou čistou vodou. Mechanické očištění a obroušení poškozených a prokorodovaných míst na PSt 3 podle ČSN ISO 8501-2 do pozvolného přechodu na „zdravý“ nátěr. Všechny nepřilnavé vrstvy musí být odstraněny, pevně přilnavý nátěr je nutné zdrsňit pro zajištění přilnavosti dalších vrstev (jemný smírek – zrnitost 180). Očištění od zbytků nečistot a prachu.

Mokrý povrch – voda, která se stojí na povrchu nebo vyskytují se kapky vody musí být odstraněny.

Výskyt stojící vody nebo vodních kapek na natřeném povrchu bezprostředně po nanesení nátěrové vrstvy může mít za následek vyblednutí barvy.

Pozor na vlhké povrchy je možné aplikovat pouze HEMPADUR 1557 v odstínu 12430!

Složení nátěrového systému:

4 x 80 µm HEMPADUR 1557-12430

NÁTĚROVÝ SYSTÉM Č. 7 – Oprava žárově pozinkované oceli bez další povrchové úpravy

Příprava povrchu: Pečlivě odstraňte olej a mastnotu vhodným detergentem. Soli a jiné nečistoty odstraňte očištěním vysokotlakou čistou vodou. Odstraňte veškerou korozi a uvolněný materiál abrazivním otryskáním nebo mechanickým očištěním. Odstraňte zbytky prachu.

Základní nátěr: HEMPEL'S ZINC PRIMER 16490 2x 40µm

Odstíny: Nátěrová hmota HEMPEL'S ZINC PRIMER 16490 je dostupná v odstínu č. 19840 – kovově šedý (přibližně RAL 7037).